

III НИВО Професионално звање: Овлаштени ревизор

НАСТАВНИ ПЛАН (силабус)

ПРЕДМЕТ 13. НАПРЕДНИ ФИНАНСИЈСКИ МЕНАЏМЕНТ

1.	<p>ЦИЉ</p> <p>Циљ изучавања овог предмета је спајање логичног и теоријског као претпоставка практичне примјене која слиједи након завршетка курса. Конкретизација овог циља огледа се у могућности схватања значаја и начина доношења стратешких финансијских одлука у подuzeћу, као и у савладавању техника за провођење тих одлука.</p>
2.	<p>ОСНОВНЕ ВЈЕШТИНЕ</p> <p>Након положеног испита кандидати би требали бити оспособљени за примјену рјешења у вези с финансијским инвестицијским и дивидендним одлукама и њиховим посљедицама. Кандидати се оспособљавају за препознавање стратешких проблема из области напредног финансијског менаџмента и за самостално или тимско реаговање у правцу њиховог оптималног рјешавања. Очекује се да кандидати усвоје стручну терминологију и да буду мотивисани и заинтересовани за област финансија као кључну подршку у обављању своје будуће професије.</p>
3.	<p>ОБРАЗЛОЖЕЊЕ</p> <p>Наставни план из предмета Напредни финансијски менаџмент претпоставља знања стечена током студија (или другог облика формалног образовања), као и знања стечена у вишегодишњој пракси кандидата за полагање овог испита.</p>
4.	<p>ДЕТАЉНИ НАСТАВНИ ПЛАН</p> <p>I ПРЕДУЗЕЋЕ КАО СИСТЕМ, ЊЕГОВО ОКРУЖЕЊЕ И СТРАТЕШКИ ФИНАНСИЈСКИ МЕНАЏМЕНТ</p> <p>1. ПРЕДУЗЕЋЕ КАО СИСТЕМ</p> <p>1.1. Правни облици предузећа</p> <p>1.1.1. Друштва лица</p> <p>1.1.2. Друштва капитала</p> <p>1.2. Критерији избора правног облика предузећа</p> <p>1.2.1. Улагање властитог капитала</p> <p>1.2.2. Одговорност</p> <p>1.2.3. Учествовање у добити</p> <p>1.2.4. Пословно одлучивање</p> <p>1.3. Условљеност структуре капитала</p> <p>1.3.1. Структура капитала и начела финансијске политике</p> <p>1.3.2. Структура капитала и правни облици предузећа</p> <p>1.4. Дилеме организације предузећа</p> <p>1.4.1. Настанак холдинг предузећа у развијеним земљама</p> <p>1.4.2. Настанак сегмената пословања</p> <p>1.4.3. Предности и недостаци организације предузећа на принципима зависног</p>

правног лица и сегмента пословања

1.5. Међуусловљеност предузећа и окружења

1.5.1. Привредни и финансијски систем

1.5.2. Токови и инструменти трансформисања финансијске штедње – процес формирања капитала

1.5.3. Циљ политике предузећа

1.5.4. Финансијски извјештаји у функцији доношења одлука

1.5.5. Финансијски менаџмент и финансијски менаџер

1.5.6. Проблем стварања конкурентских предности предузећа

2. ПРОБЛЕМАТИКА ОДЛУЧИВАЊА

2.1. Појам и дефиниција одлучивања

2.2. Носиоци одлучивања

2.3. Фактори одлучивања

2.4. Циљеви различитих интересних група

2.5. Конфликт интереса менаџмента и власника капитала

3. ПРЕДМЕТ (ПОДРУЧЈА) СТРАТЕШКОГ ОДЛУЧИВАЊА

3.1. Стратешке одлуке у предузећу

3.1.1. Улога финансија у спровођењу корпоративне стратегије

3.1.2. Међусобна повезаност менаџмента у спровођењу стратегија

3.2. Међузависност квалитете корпоративног управљања и финансијског извјештавања

3.2.1. Потреба за унапрјеђењем корпоративног управљања

3.2.2. Финансијско извјештавање у функцији квалитете корпоративног управљања

III ЦИЈЕНА НОВЦА

1. СТРУКТУРА КАМАТНИХ СТОПА

1.1. Реална наспрам номиналне каматне стопе и инфлација

1.2. Прилагођавање каматних стопа ризику ликвидности (ЛП)

1.3. Прилагођавање каматних стопа ризику од неизвршења новчаних обавеза (ДРП)

1.4. Прилагођавање каматне стопе према времену доспијећа (МРП)

2. РОЧНА (ВРЕМЕНСКА) СТРУКТУРА КАМАТНИХ СТОПА

2.1. Теорија очекивања (*Ехпектатионс Тхеору*)

2.2. Теорија преференције ликвидности

2.3. Теорија сегментирања тржишта

2.4. Предвиђање кретања каматних стопа

3. ЕФЕКТ КАМАТНИХ СТОПА НА ЦИЈЕНУ ДИОНИЦА

III РИЗИК И ПРИНОС

1. ПОЈАМ И ДЕФИНИЦИЈА РИЗИКА

1.1. Нормална дистрибуција (распоред) вјероватноће

1.2. Графички приступ

1.3. Мјерење ризика релативним индикаторима

1.3.1. Коефицијент варијације

1.3.2. Бета-релативна коваријанса

1.4. Индикатор “З”

2. ИСПИТИВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ РИЗИКА И ПРИНОСА

3. ИЗРАЧУНАВАЊЕ ПРИНОСА ПОЈЕДИНАЧНОГ СРЕДСТВА

3.1. Израчунавање једноставног приноса

- 3.2. Израчунавање очекиваног приноса
- 4. ИЗРАЧУНАВАЊЕ РИЗИКА ПОЈЕДИНАЧНОГ СРЕДСТВА
- 5. ТЕОРИЈА ПОРТФЕЉА
 - 5.1. Израчунавање очекиваног приноса портфеља средстава
 - 5.2. Оцјена ризичности портфеља средстава
- 6. ИЗРАЧУНАВАЊЕ ВАРИЈАНСЕ И СТАНДАРДНЕ ДЕВИЈАЦИЈЕ
- 7. ВРСТЕ РИЗИКА
 - 7.1. Ризик специфичан за компанију (несистемски ризик)
 - 7.2. Тржишни (системски) ризик
- 8. МОДЕЛ ВРЕДНОВАЊА (ПРОЦЈЕНЕ) КАПИТАЛА (CAPM – Capital Asset Pricing Model)
 - 8.1. Претпоставке CAPM
 - 8.2. Извођење бете
 - 8.3. Захтјевана (тражена) стопа приноса
 - 8.4. Примјена концепта CAPM-а
 - 8.5. Модел вредновања средстава на основу арбитраже (АПТ)
- IV ФИНАНСИЈСКА ТРЖИШТА И ЊИХОВА ЕФИКАСНОСТ**
 - 1. ФИНАНСИЈСКА ТРЖИШТА
 - 1.1. Значај финансијских тржишта
 - 1.1.1. Формирање цијена
 - 1.1.2. Обезбјеђење ликвидности
 - 1.1.3. Минимизирање трансакцијских трошкова
 - 1.2. Структура (врсте) финансијских тржишта
 - 1.3. Утицај начина трговања вриједносним папирима на цијене
 - 1.4. Тржиште новца у Сједињеним Америчким Државама
 - 1.4.1. Сврха тржишта новца
 - 1.4.2. Учесници на тржиштима новца у Сједињеним Државама
 - 1.4.3. Вриједносни папири на америчком тржишту новца
 - 1.5. Тржиште капитала
 - 1.5.1. Сврха тржишта капитала
 - 1.5.2. Вриједносни папири на америчком тржишту капитала
 - 1.5.3. Индекси тржишта дионица
 - 2. ЕФИКАСНОСТ ТРЖИШТА КАПИТАЛА
 - 2.1. Концепти функционисања тржишта капитала
 - 2.1.1. Арбитража
 - 2.1.2. Сигнализирање
 - 2.2. Колективна мудрост приликом процјене вриједности
 - 2.3. Савршено тржиште капитала
 - 2.4. Међузависност ефикасности, ликвидности и вриједности
 - 2.4.1. Хипотезе о ефикасности тржишта (ХЕТ)
 - 2.4.2. Докази хипотеза о ефикасности тржишта
 - 2.5. Шансе и ризици улагања у инвестиционе фондове
 - 2.5.1. Нека појмовна разграничења
 - 2.5.2. Значај инвестиционих фондова

- 2.5.3. Врсте инвестиционих фондова
- 2.5.4. Функционисање инвестиционих фондова
- 2.5.5. Шансе и ризици улагања у инвестиционе фондове
- 2.5.6. Перспективе инвестиционих фондова код нас

V ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА О ФИНАНСИРАЊУ

- 1. ФИНАНСИЈСКО ПЛАНИРАЊЕ И БУЏЕТ НОВЦА
- 2. ПРОЦЕС ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНИРАЊА
 - 2.1. Стратешко планирање
 - 2.2. Краткорочно пословно планирање
 - 2.2.1. Предвиђање продаје
 - 2.2.2. Предвиђање максималне стопе раста
 - 2.3. Буџет новца
 - 2.4. Про форма финансијски извјештаји
- 3. ТЕОРИЈА СТРУКТУРЕ КАПИТАЛА
 - 3.1. Теорија ирелевантности структуре капитала
 - 3.2. Теорија ММ с укључивањем пореза на добитак
 - 3.3. Теорија Millera с укључивањем личних пореза
 - 3.4. Традиционална теорија структуре капитала
 - 3.5. Теорија статичког компромиса
 - 3.6. Теорија хијерархијског редослиједа
 - 3.7. Модификована теорија хијерархијског редослиједа – Myersova теорија
 - 3.8. Теорија сигнализирања – signaling theory
- 4. МОГУЋНОСТИ ПРИМЈЕНЕ ТЕОРИЈЕ СТРУКТУРЕ КАПИТАЛА У ОБЛИКОВАЊУ СТРУКТУРЕ КАПИТАЛА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА
- 5. ФИНАНСИЈСКА СТРУКТУРА И ФИНАНСИЈСКА МОЋ
 - 5.1. Међузависност финансијске структуре и финансијске моћи
 - 5.2. Утицајни фактори на финансијску структуру
 - 5.3. Проблеми оптимизације власничке структуре капитала
 - 5.4. Проблем финансијске моћи предузећа

VI ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА О ДИВИДЕНДИ

- 1. ПОЛИТИКА ДИВИДЕНДИ
 - 1.1. Теорије политике дивиденде
 - 1.1.1 Теорија резидуалне дивиденде
 - 1.1.2. Теорија ирелевантности дивиденде
 - 1.1.3. Теорија “Птица у руци”
 - 2. ПОЛИТИКА ДИВИДЕНДИ И ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА
 - 2.1. Политика дивиденди са становишта савреног тржишта капитала
 - 2.2. Политика дивиденди са становишта несавршености тржишта капитала
 - 2.3. Утицајни фактори на дивидендну политику
 - 2.3.1. Утицај политике опорезивања
 - 2.3.2. Утицај трошкова трансакција
 - 2.3.3. Утицај сигнализирања
 - 2.3.4. Утицај откупа акција
 - 2.3.5. Утицај преносивих продајних права
 - 2.3.6. Импликације политике
 - 2.3.7. Политика дивиденди

	<p>2.3.8. Утицајни фактори на управљање дивидендном политиком</p> <p>VI РЕСТРУКТУРИСАЊЕ ПРЕДУЗЕЋА</p> <p>1. РАЗЛОЗИ СПАЈАЊА И ПРИПАЈАЊА</p> <p>1.1. Економија пословања</p> <p>1.2. Ефекат информација</p> <p>1.3. Боље управљање</p> <p>1.4. Добит због кориштења финансијске полуге</p> <p>1.5. Лични циљеви менаџмента</p> <p>2. СТРАТЕШКЕ АКВИЗИЦИЈЕ КОЈЕ УКЉУЧУЈУ РЕДОВНЕ ДИОНИЦЕ</p> <p>2.1 Утицај на зараду по дионици</p> <p>2.2. Утицај на тржишну вриједност</p> <p>2.3. Емпиријски докази о спајању</p> <p>2.4. Развој спајања и припајања</p> <p>3. АКВИЗИЦИЈЕ И ОЦЈЕНЕ ИСПЛАТИВОСТИ</p> <p>3.1. Слободни новчани токови и њихова вриједност</p> <p>3.2. Неготовинска плаћања и преузимање обавеза</p> <p>3.3. Процјена новчаних токова</p> <p>3.4. Приступ на основу новчаног тока насупрот приступу на основу зараде по дионици</p> <p>4. ПРЕУЗИМАЊЕ ПОНУДА ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ</p> <p>4.1. Куповина имовине или редовних дионица</p> <p>4.2. Опорезива трансакција или трансакција ослобођења пореза</p> <p>4.3. Рачуноводствени третман</p> <p>5. СТРАТЕШКИ САВЕЗИ</p> <p>5.1. Заједнички подухвати</p> <p>5.2. Виртуалне корпорације</p> <p>6. ДЕЗИНВЕСТИРАЊЕ</p> <p>6.1. Добровољна ликвидација предузећа</p> <p>6.2. Парцијална продаја</p> <p>6.3. Одвајање од предузећа</p> <p>6.4. Одвајање уз продају</p> <p>7. РЕСТРУКТУРИСАЊЕ ВЛАСНИШТВА</p> <p>7.1. Приватизација</p> <p>8. ОТКУП УЗ ПОЛУГУ</p> <p>8.1. Договарање финансирања откупом</p>
5.	<p>НАЧИН ИСПИТИВАЊА</p> <p>Испит траје 3 сата (180 минута) и полаже се у писаном облику.</p> <p>Испит се састоји од 3 есеја и 2 задатка који обухватају цјелокупни наставни програм овог предмета.</p> <p>Сваки есеј или задатак се вреднује са по 20 бодова (5 x 20 = 100 бодова). Максималан број бодова који је могуће освојити на испиту је 100, а критериј пролазности је 50%, односно 50 бодова.</p>

Литература за предмет 13. Напредни финансијски менаџмент

1. Микеревић, Д., *Напредни стратешки финансијски менаџмент*, Економски факултет Бања Лука и Финрар, Бања Лука, 2010. (глава I, II, III, V, VII)
2. Van Horne J. С., Wachowicz, J. М., *Основе финансијског менаџмента*, Мате, Загреб, 2014. (поглавља: II, V, VI, VIII)